

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 385/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou Mgr. Soňou Grošaftovou, advokátska kancelária, Hodžova 13, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva a práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžf 21/2016 z 26. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2018 elektronicky doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného

práva a práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžf 21/2016 z 26. apríla 2018.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžf 21/2016 najvyšší súd konal o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 S 31/2015 z 28. októbra 2015, ktorým krajský súd zamietol žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100308/1/544901/2014 z 10. decembra 2014 „... vo veci nepriznania odpočtu DPH a vyrubenia rozdielu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie september 2011“. Rozhodnutie krajského súdu najvyšší súd napádaným rozsudkom sp. zn. 8 Sžf 21/2016 z 26. apríla 2018 (právoplatným 8. júna 2018) potvrdil.

3. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta arbitrárnosť a nedostatočnú odôvodnenosť rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý sa podľa jej tvrdenia nevysporiadal (i) s tým, že príslušné daňové orgány rozhodli bez tohto, aby vykonali aj ňou navrhované dôkazy, vykonaním ktorých mali byť preukázané tie skutkové okolnosti, o ktorých daňové orgány ustálili, že nie sú preukázané, a (ii) najvyšší súd sa nevysporiadal ani s tým, že počas dňovej kontroly mal byť vypočutý svedok bez predchádzajúceho upovedomenia a bez prítomnosti sťažovateľky, čím jej bolo odňaté právo klásť svedkovi otázky.

4. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„NS SR sa tak ako KS v Žiline stotožnil so závermi žalovaného, ako i správcu dane a jeho postupom v rámci výkonu daňovej kontroly a vo vyrubovacom konaní. Tvrdíme však, že celý proces vykazuje jednak procesné vady (nevykonanie navrhnutých dôkazov, vykonanie dôkazov v rozpore so zákonom – vypočutie svedka bez prítomnosti daňového subjektu, neoboznámenie daňového subjektu s dôkazmi, ktoré tvoria právny podklad pre vyslovenie skutkového stavu záveru obsiahnutého v rozhodnutí) a súčasne vady logické...

Sťažovateľ uvádza, že nevykonaním dôkazov, ako aj nesprávnym hodnotiacim procesom vykonaných dôkazov, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces...

Závery NS SR obsiahnuté v rozsudku vychádzajú predovšetkým z nepriamych dôkazov, pričom absentuje akýkoľvek hodnotiaci proces priamych dôkazov, vykonaných v rámci výkonu daňovej kontroly...

Práve vykonaním priamych dôkazov je nesporne preukázané dodanie zdaniteľného plnenia zo skladu v Piešťanoch pre sťažovateľa a následného plnenia do Českej republiky. Označené dôkazy neboli vyhodnotené žiadnym spôsobom, pričom touto námietkou sa NS SR nezaoberal.

Na podporu svojich tvrdení sťažovateľ navrhol vykonať dôkazy, ktoré by potvrdili realnosť dodávky medzi dodávateľom sťažovateľa, sťažovateľom, odberateľom sťažovateľa, pričom tieto dôkazy vykonané neboli a ich nevykonanie nebolo náležitým spôsobom zdôvodnené. Navrhnuté dôkazy boli priamymi dôkazmi, ktorými chcel sťažovateľ vyvrátiť pochybnosti správcu dane. Touto námietkou sa NS SR taktiež vôbec nezaoberal...

... U sťažovateľa prebieha viacero daňových kontrol, podstata ktorých je identická. Je zarážajúce, že pri výkone iných kontrol správcu dane akceptoval vykonanie takto navrhnutých dôkazov.

Pokiaľ sťažovateľ, ako daňový subjekt, má uniesť svoju dôkaznú povinnosť, t. j. požiadavku na preukázanie určitej skutočnosti musí byť táto požiadavka objektívne splniteľná. Ak u správcu dane vzniknú pochybnosti o zákonnosti uplatneného nároku, je povinnosťou správcu dane vykonať navrhované dôkazy, nakoľko iba ich vykonaním možno vyvrátiť existujúcu pochybnosť...

V tejto súvislosti poukazujeme na judikatúru ESD, ako aj slovenskú judikatúru, podľa ktorých platí, že nárok na odpočet DPH nemôže byť dotknutý skutočnosťami, že v reťazci dodávok je iná predchádzajúca dodávka, alebo následná dodávka zaťažená daňovým podvodom, o ktorom platca DPH nevie alebo nemôže vedieť. Správcu dane môže nárok na odpočet odmietnuť, pokiaľ sa mu podarí preukázať že kupujúci vedel alebo mal vedieť, že svojim nákupom sa zúčastňuje plnenia, ktoré je súčasťou podvodu. Pre uvedené neplatí vyslovenie pochybností v reťazci predchádzajúcich dodávok...

Tvrdíme, že v danom prípade došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko sťažovateľ nebol informovaný o vypočutí pána... a teda nemohol sa tejto výpovede

zúčastniť. Nakoľko správca dane využil právo výmeny medzinárodnej informácie mal predovšetkým požiadať českú stranu aby viedla výsluch v súlade s právnym poriadkom SR, čo by znamenalo, že český správca dane upovedomí v predstihu sťažovateľa a umožní mu účasť na výsluchu s možnosťou uplatnenia práva kladenia otázok.“

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivý súdny proces zaručené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rozsudkom NS SR zo dňa 26.4.2018, v konaní vedenom pod sp. zn. č. 8Sžf/21/2016, porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje Rozsudok NS SR č. 8Sžf/21/2016 zo dňa 26.4.2018 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 100%.“

II.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde v konaní o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb sa k sťažnosti pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

8. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

9. V súvislosti s uvedeným ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovanej právnej zástupkyne (ktorá už aj v minulosti zastupovala sťažovateľov v konaní pred ústavným súdom), ktorá koncipovala samotný návrh ústavnému súdu, s návrhom nedoručila aj rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré žiada podrobiť testu ústavnosti, a to ani do rozhodovania o tejto sťažnosti.

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v predloženej podobe nespĺňa formálne náležitosti, ktoré pre uplatnenie právomoci ústavného súdu požaduje ústava a zákon o ústavnom súde.

11. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 138/08, I. ÚS 162/2010, I. ÚS 368/2010, II. ÚS 309/2010, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 357/2010, IV. ÚS 134/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 234/2010, I. ÚS 31/2018). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol:

„Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd

nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

12. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

14. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaného rozhodnutia (najvyššieho súdu) a o priznaní úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práv alebo slobôd sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018